

Zastupitelská demokracie a federalismus II – rozšiřující témata

Logrolling, vyjednávání, tvorba
koalic, dobývání renty.

Logrolling

- „obchodování s hlasy“
- Neformální trh
„když podpoříš můj návrh, podpořím tvůj“
- Je toto chování aktérů veřejné volby efektivní? Za jakých podmínek?

Logrolling (2)

	A	B	C	Čistý přínos
Stadion	110	-20	-30	60
Obchvat	-20	100	-30	50
Muzeum	-30	-30	100	40

Logrolling (3)

- Možné koalice

– (A,B)	(90, 80, -60)	stadion+obchvat
– (A,C)	(80, -50, 70)	stadion+muzeum
– (B,C)	(-50, 70, 70)	obchvat+muzeum

- A preferuje koalici s B

- B preferuje koalici s A

Logrolling (4)

	A	B	C	Čistý přínos
Stadion	50	-40	-30	-20
Obchvat	-40	50	-30	-20
Muzeum	-40	-30	20	-50

Logrolling (5)

- Možné koalice

– (A,B)	(10, 10, -70)	stadion+obchvat
– (A,C)	(10, -70, -10)	stadion+muzeum
– (B,C)	(-80, 20, -10)	obchvat+muzeum

- koalice A s B je možná, ale neefektivní

Měření síly koalic (Voting power)

- Vytváření koalic a následné hlasování lze brát jako kooperativní hru o n hráčích
- Předpoklady
  - *Všichni zástupci jedné strany hlasují jednotně*
  - *V rámci koalice hlasují všichni jednotně*
  - *Lze vytvořit jakoukoli koalici stran a všechny jsou stejně pravděpodobné*

Indexy volební síly

- angl. *Voting Power Index*
- Měřítko „významnosti“ dané strany (kandidáta) v rámci rozhodování
- Odvíjí se od vlivu daného subjektu na vytvoření (vítězné) koalice

Indexy volební síly – volební hry

- $N=(1,2,\dots,n)$ – mn. pol. stran v parlamentu
- a_i – počet zastupitelů i -té strany
- $a_o = \sum_{i=1}^n a_i$ - celkový počet zast. ze všech stran

- α - hodnota volebního pravidla
- $\text{Int}(\alpha \cdot a_o) + 1$ – kvórum (číselná hodnota α)
- Pro vítěznou koalici musí platit

$$\sum_{i=1}^m a_i - \text{int}(\alpha \cdot a_o) + 1 > 0$$

Indexy volební síly

- Jednoduchá síla R_i
- Shapley-Shubikův index σ_i
- Benzhafův index β_i
- Colemanův index C_i

Indexy volební síly (S-S index)

Shapley-Shubikův index

- Pravděpodobnost, že i -tá strana bude nezbytná při sestavování vítězné koalice (všech teoreticky možných)

Indexy volební síly (S-S index)

- Shapley-Shubikův index
$$\sigma_i = \sum_S \frac{(|S| - 1)! (n - |S|)!}{n!}$$

- Sčítáme přes všechna S – vítězné koalice, ve kterých je strana i obsažena a platí, že $S - \{i\}$ je poražená

- Platí

$$\sum_{i=1}^n \sigma_i = 1 \quad \sigma_i \geq 0$$

Indexy volební síly (Benzhaf index)

- Benzhafův index

$$\beta_i = \frac{e_i}{\sum_{i=1}^k e_i}$$

- (N, α) volební hra

- e_i – počet všech koalic, kde i je nepostradatelný

Indexy volební síly (Benzhaf index)

- Pravděpodobnost, že i -tá strana svým odstoupením bude anulovat vítězné postavení koalice

$$\sum_{i=1}^n \beta_i = 1 \quad \beta_i \geq 0$$

Teorie formování koalic

- Předpovídání struktury koalic v parlamentu
- Vybírají podmnožinu ze všech dostupných koalic (těch je $2^n - 1$)
- Teorie
  - Politické
  - Nepolitické

Nepolitické teorie formování koalic

- Hra s konstantním součtem (zero-sum game)
- Minimální většinová
- Nejmenší většinová
- Koncepce vyjednávacího návrhu

Politické teorie formování koalic

- Minimální souvislá koalice
- Uzavřená koalice s minimálním rozpětím
- Kontrola mediánového voliče